

Przestrzeń – pismo dla szefów

05.10.2023

Hanna Dunajska

Skala Narady – skąd czerpać tematy?

Niosą się po dżungli wieści, że niełatwo zwęszyć temat na Skalę Narady tuż przed zbiórką. Warto zaplanować to wcześniej i potem tylko dopracowywać szczegóły. *Wszak nic innego, tylko pośpiech zgubił Żółtego Węża, który pożerał słońce.* Skoro jednak schwytywanie jednego tematu nie jest proste, to jak upolować całe stado naraz?

Prastare podręczniki łowieckie mówią o dwóch krokach. Po pierwsze: trzeba znaleźć źródła inspiracji – pomysły mają tam wodopój i na pewno się pojawią. Po drugie – rozwinąć sieć skojarzeń, żeby schwytać jak najwięcej osobników naraz. Jeśli będzie ich za dużo, możemy na koniec wybrać tylko te najtłustsze.

Poniżej kilka sprawdzonych źródeł i przykłady pokazujące, jak rozwinąć sieć.

1. Prawa, hasło, dewiza – temat rzeka

Oto jest zbiór Praw Dżungli, jak niebo wieczyste, niemylny.

Ginie wilk, co je łamie; wilk, co ich słucha, jest szczęśliwy i silny.

Ile Skał Narad można zrobić na temat Praw? Na pierwszy rzut oka wydaje się, że tylko osiem – tyle, ile punktów. W dodatku jest możliwe, że już o nich mówiliście i uważasz źródło za wyczerpane. Nic bardziej mylnego! Punkty Prawa są dosyć ogólne i bardzo szerokie. Każdy z nich zawiera więcej niż jeden temat.

Księga Dżungli podpowiada nam, że wilk przestrzegający Prawa ma być *szczęśliwy i silny*. Wilk nieprzestrzegający – *ginie*. (Specjalnie nie zmieniam „wilka” na „wilczka” – wypełnianie postanowień ze SN może być rozwijające również dla starych wilków, w dodatku ratuje przed hipokryzją). Wybierz teraz dowolny punkt i rozwijaj sieć, czyli zastanów się:

- co warto wiedzieć i jak warto postępować, żeby faktycznie przestrzeganie tego punktu prowadziło do szczęścia i siły?

- przed jakimi niebezpieczeństwami ostrzega ten punkt?

- jakie umiejętności, dobre nawyki, cnoty, tematy, na które warto porozmawiać, kojarzą ci się z tym punktem?

Jeśli chwilę się zastanowisz, zobaczysz, że każda część Prawa zawiera kilka elementów.

Na przykład w haśle: *Ze wszystkich sił!* można zauważyć takie tematy na SN:

- 1) zaangażowanie w dobre wykonywanie zadań, pracowitość – dlaczego warto, co nam przeszkadza, jak z tym walczyć?
- 2) szukanie swoich szczególnych sił, mocy i tego, jak można nimi służyć w domu, szkole i gromadzie
- 3) perfekcjonizm – ze wszystkich sił, ale nie bardziej, nie idealnie, uwaga na ciągłe niezadowolenie z efektów, warto doceniać to, co się udało
- 4) potrzeba regeneracji - siły nie są nieskończone.

Z piątego punktu Prawa: Wilczka *Wilczek jest zawsze radosny* moglibyśmy, po rozwinięciu sieci skojarzeń, wyciągnąć np. takie tematy:

- 1) zauważanie powodów do radości, wdzięczność za nie
- 2) smutek – jest dobry i normalny, co nam mówi? jak sobie radzić, żeby się nie przedłużał? co pomaga nam wrócić do radości?
- 3) radość jest zaraźliwa – jak możemy się nią dzielić z innymi?
- 4) cierpliwość w trudnościach – nie będą trwały wiecznie – jakie „straszne rzeczy” już przetrwaliśmy i się skończyły?

Teraz twoja kolej! Wymyśl po 2-4 skojarzenia, tematy do pozostałych punktów. Wypisz je sobie. Uważaj na skojarzenia duchowe, religijne. Na pewno się pojawią, bo np. pierwszy punkt PW naturalnie kojarzy się z przykazaniem miłości. To wszystko się łączy. To jednak nie oznacza, że trzeba o wszystkim mówić naraz. Skojarzenia religijne zapisz sobie przy tematach spotkań ze Słowem Bożym. Nie mieszamy. Dzięki temu wilczki nie włożą Biblii między bajki.

W ten sposób z 8 punktów można wyłowić ponad 30 tematów! Rok szkolny trwa 10 miesięcy, jeśli masz 3 zbiórki na miesiąc, to wymyśliłeś właśnie SN na cały rok :D Wybierz te najtłustsze, bo są jeszcze inne źródła.

2. Księga Dżungli

Dżungla jest pełna takich opowieści, Mały Braciszku.

Oczywiście *Księga Dżungli* zawsze jest źródłem formy – wszystkie Skąły Narady odbywają się w dżunglowym świecie. Oprócz tego może też być źródłem treści. Kilka mądrości mamy w książeczce Mowgli, ale to na pewno nie wszystkie. Zachęcam do zaznaczania sobie ulubionych cytatów, mądrości, które zauważysz np. podczas przygotowywania gier albo ognisk. Każdy z nich może być inspiracją – źródłem tematu.

Przykładowo:

Oznaką siły jest mowa szczerą, a grzeczna mowa siłę tę wspiera.

- 1) przyznanie się do winy – przed sobą i innymi – wymaga odwagi, dlaczego warto to robić
- 2) jakie szkody może wyrządzić kłamstwo?
- 3) odwaga i delikatność – dwie konieczne towarzyszkę szczerości

Mam za sobą Gromadę i mam ciebie... a i Baloo, choć tak ociążały, potrafiłby ze dwa razy machnąć łapą w mej obronie. Czegóż miałbym się obawiać?

- 1) lojalność wobec gromady – jak szkodzi obgadywanie
- 2) możemy liczyć na siebie nawzajem, czy inne wilczki mogą liczyć na mnie?
- 3) pozory mylą – jak dobrze kogoś poznać
- 4) obawy np. przed obozem, jak sobie z nimi radzić

3. Cnoty ludzkie

Przejadła nam się już ta bezpańskość i bezprawie... i chcemy być znowu Wolnym Plemieniem.

Część z cnót ludzkich na pewno już pojawiła się w pomysłach inspirowanych Prawami i Księgą Dżungli, ale może nie wszystkie? Może jeszcze coś warto dodać? Polecam jako źródło inspiracji książkę *Wychowywać do wartości* J. Alcazar, F. Corominas. Książka jasno pokazuje, że ćwiczenie się w cnotach nie jest bezsensowną musztrą: „**cnota, zdobyta dzięki osobistemu wysiłkowi, umacnia wolność osoby**”. A poniżej mniejsze źródółko – przykładowa lista cnót.

- męstwo
- wytrwałość
- porządek
- dobre wykorzystanie czasu
- hojność
- sprawiedliwość
- umiarkowanie
- pracowitość
- cierpliwość
- radość
- uczciwość
- posłuszeństwo

4. Uczucia

To tylko łzy, mój Mowgli... Nic to! Niech sobie płyną!

Rozpoznawanie uczuć u siebie i innych osób, umiejętność mówienia o nich, właściwe ich traktowanie i radzenie sobie z nimi, to też dobre tematy na SN, pojawiające się też w KD. Można np. zaplanować cykl Skał Narad o nieprzyjemnych uczuciach, takich jak złość, smutek, lęk, wstyd, wstręt – i porozmawiać, do czego są potrzebne i jak z nimi współpracować, nie oddając im władzy.

5. 7 nawyków skutecznego działania

Dogryźliśmy już mięso niemal do samej kości. Tak, ale trzeba jeszcze zgryźć kość samą!

Kilka uniwersalnych zasad, które warto poznać. Każda z nich może być tematem SN, większość można też rozbić na kilka części. O co w nich chodzi? Można przeczytać w książkach: *7 nawyków skutecznego działania*, *7 nawyków skutecznego nastolatka* i *7 nawyków szczęśliwego dziecka*. Szczególnie polecam drugą, jest sporo przykładów, które pasują do wilczków. Trzecia jest napisana dla młodszych dzieci, w formie historyjek o

zwierzątkach – najszybciej się ją czyta, mocno upraszcza sprawy, ale też można te fabuły trochę dopasować do wieku i przerobić na dżunglowo.

7 nawyków:

- bądź kowalem swojego losu, a nie ofiarą
- zaczynając działać, określ sobie cel działania (zapisywanie marzeń)
- najpierw najważniejsze (4 ćwiartki – planowanie czasu)
- przyjmij strategię wygrana-wygrana (znaleźć takie rozwiązanie, żeby wszyscy byli zadowoleni)
- staraj się najpierw zrozumieć, a potem być zrozumianym
- dąż do synergii – moc wspólnego działania (każdy na polu dopasowanym do możliwości)
- pamiętaj o ostrzeniu piły

6. Codziennosc i to, czym się interesujesz

Żałuję teraz, że sobie pokpiwałem ze starego kobry. Widzę, że on znał się na ludziach, jak ja sam powinienem się na nich poznać.

Zastanów się, z czym wilczki spotykają się na co dzień. Można porozmawiać np. o tym:

- co warto oglądać i czytać, jak to na nas wpływa
- czy każdemu warto wierzyć np. w internecie
- co może „zjeść” nam czas, zanim się zorientujemy
- czy faktycznie potrzebujemy tego, co chcielibyśmy mieć
- jakie mogą być korzyści z odrabiania zadań domowych
- co można robić w wolnym czasie

Oprócz tego, źródłem inspiracji może być coś, czym się interesujesz, o czym słyszałeś, co chciałbyś zgłębić. Może akurat czytasz o porozumieniu bez przemocy? Oglądałeś dobry film? Jakie tematy możesz tam znaleźć, czym możesz się podzielić z wilczkami?

Masz dżunglę i łaskę dżungli. Czyż można marzyć o czymś więcej między wschodem a zachodem słońca?

Pomyślnych łowów!